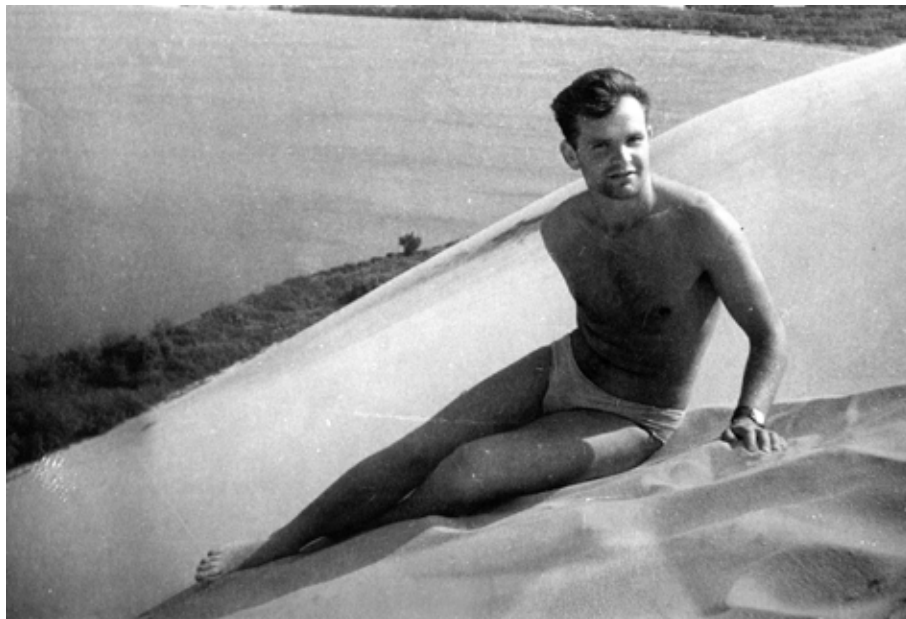

PERSBERICHT

Deimantas Narkevičius

28/02 - 01/06 2009

Deimantas Narkevičius, *Disappearance of a Tribe*, 2005, film still.
Courtesy de kunstenaar; Jan Mot, Brussel; gb agency, Parijs; Galerie Barbara Weiss, Berlijn

the

unanimous

life

Deimantas Narkevičius, *Revisiting Solaris*, 2007, film still. Courtesy de kunstenaar, collectie Van Abbemuseum

vanabbemuseum

In de Oudbouw van het Van Abbemuseum is van 28 februari tot en met 1 juni 2009 de solotentoonstelling *The Unanimous Life* van Deimantas Narkevičius (Litouwen, 1964) te zien. In deze nieuwe solotentoonstelling verkent Narkevičius de verbanden tussen opname, herinnering en verslaglegging aan de hand van een selectie uit zijn videowerken, films, sculpturen en foto's. Dit gedeelte van zijn oeuvre reikt van vroeg werk, zoals het met oude Sovjet-filmapparatuur opgenomen *Europe 54° 54' - 25° 19'* (1997), tot nieuw werk, zoals *Revisiting Solaris* (2007). Het legt de paradox bloot die inherent is aan de collectieve herinnering van een samenleving en de wijze waarop deze zich in de toekomst projecteert. Het werk van Narkevičius is te omschrijven als een vakkundige synthese van hedendaagse biografieën, waarbij lagen worden aangebracht in historisch filmmateriaal en wordt getoond hoe gemakkelijk het is om de werkelijkheid te mythologiseren. Dit grote retrospectief biedt een publiek uit Nederland en de directe omgeving voor het eerst de kans van dichtbij een aantal installaties en foto's en een brede selectie films te zien die de kunstenaar de afgelopen tien jaar heeft geproduceerd. Verspreid over het historische oude gedeelte van het museum kan de bezoeker de ontwikkeling van Narkevičius als verhalenverteller en beeldenmaker volgen.

Werkelijkheid en mythe

Narkevičius maakt met name film en videowerk, soms ook sculpturen, foto's en installaties. In zijn werk raakt Narkevičius aan een essentieel thema in de hedendaagse maatschappij: de manier waarop wij omgaan met tijdelijkheid en herinneringen. Vooral de overgang in Litouwen van Sovjetrepubliek naar de opbouw van een onafhankelijke democratische staat heeft Narkevičius de mogelijkheid geboden om het belang van het ontstaan van een nieuwe vorm van 'historische tijd' te benadrukken.

Deimantas Narkevičius, *Energy Lithuania*, 2000, film still. Courtesy de kunstenaar, collectie Van Abbemuseum

Deimantas Narkevičius, *Energy Lithuania*, 2000, film still. Courtesy de kunstenaar, collectie Van Abbemuseum

In werken als *Scena* (2003), *Energy Lithuania* (2000) en met name in het recente werk *Revisiting Solaris* (2007) komt het belang van inzicht in het verband tussen herinneringen aan lijfelijke ervaringen en herinneringen aan fictieve gebeurtenissen duidelijk naar voren. Dit betekent echter niet, dat het werk van Narkevičius moet worden omschreven als documentair. Wat Narkevičius aantoont in zijn diverse werken, is dat het even gemakkelijk is om de werkelijkheid – de dingen die gebeuren of gebeurd zijn – te mythologiseren, als te ontdekken dat mythen krachtige effecten kunnen hebben, als waren zij werkelijkheid.

De toeschouwer wordt vanaf het begin van een werk in een situatie geplaatst waarin hij of zij tegelijkertijd moet proberen de 'bruikbare versie' van het verleden te onderscheiden en zich bewust wordt van het belang van het creëren van een collectief beeld van de toekomst en de potentiële politieke implicaties daarvan.

Vilnius en Litouwen

Deimantas Narkevičius maakte deel uit van een bredere groep kunstenaars en curatoren die begin jaren negentig opereerde vanuit de Litouwse hoofdstad Vilnius. Deze groep concentreerde zich rond het Contemporary Art Centre in Vilnius, een ruimte waar presentaties en discussies floreerden. Vilnius is nog steeds een belangrijk kunstcentrum in de regio, maar het was vooral deze periode van verandering in de jaren negentig die de kunstenaars van Narkevičius' generatie een buitengewoon rijke ervaring bood die een bepalende invloed op hun werk heeft gehad.

Het werk van Narkevičius is sterk beïnvloed door de cinematografische tradities van het Sovjettijdperk, en door constructivistische, conceptuele en post-conceptuele strategieën. Narkevičius maakte daar kennis mee na de hernieuwde onafhankelijkheid van Litouwen in 1991. Zijn productie beweegt zich dan ook aan beide kanten van de scheidslijn in wat zou kunnen worden omschreven als de 'esthetische ideologie' van de Koude Oorlog. Terwijl ten westen van de demarcatielijn van 1945 een strijd-lustige oproep tot artistieke autonomie klonk, lag in het

socialistische oosten de nadruk vrijwel uitsluitend op de maatschappelijke en politieke functie van kunst. Omdat Narkevičius beide kanten heeft meegemaakt, raken veel van zijn films aan de contradicties en de instrumentalisering die beide kanten eigen zijn. Hij verkent de perceptuele mogelijkheden die een verandering van systeem een kunstenaar biedt, vooral in zijn visie op de geschiedenis, die hij blijkt op te vatten als een reeks gebeurtenissen die altijd opnieuw bezien en geïnterpreteerd kunnen worden.

Narkevičius en het Van Abbemuseum

Deimantas Narkevičius is voor het Van Abbemuseum inmiddels een belangrijk kunstenaar. Narkevičius won in 2008 de prestigieuze Vincent Award, die jaarlijks wordt uitgereikt in het Stedelijk Museum Amsterdam. Het werk *Energy Lithuania* (2000) was een van de eerste aankopen die Charles Esche deed nadat hij in 2004 aantrad als directeur van het Van Abbemuseum. Het is een cruciale film, niet alleen binnen zijn oeuvre, maar ook in het proces van reflectie op de spectaculaire wereldwijde veranderingen die volgden op de ineenstorting van het reëel bestaande socialisme in 1989. Ruim een jaar lang werd deze film in het museum getoond, samen met een groep werken uit de El Lissitzky-collectie. Deze combinatie, een koppeling tussen het begin van het Sovjetexperiment en de nadagen ervan, was een manier om de scheidslijnen die in West-Europa werden ervaren te overbruggen en om een verbinding te leggen tussen het vroegere museumprogramma en het huidige beleid waarin de focus van de collectie ligt op werk uit Centraal en Oost-Europa. Sindsdien heeft het museum nog een tweede werk, *Revisiting Solaris* (2007), aan de collectie toegevoegd en daarmee de kunstenaar ook voor de toekomst van een belangrijke plek in Eindhoven verzekerd. Deze grote tentoonstelling is een nieuwe gelegenheid om Narkevičius beter te leren kennen en zijn werk te vergelijken met andere artistieke stellingnames uit dezelfde periode in de collectiepresentaties *Plug In* en *Living Archive*.

Samenwerking

The Unanimous Life is georganiseerd door Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía in Madrid, in samenwerking met het Van Abbemuseum en Kunsthalle Bern.

Conservator

De tentoonstelling is samengesteld door Chus Martínez (Museu d'Art Contemporani de Barcelona) en Annie Fletcher (Van Abbemuseum).

Subsidiënt

The Unanimous Life is mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van de Mondriaan Stichting, Stimuleringsfonds voor beeldende kunst, vormgeving en cultureel erfgoed.

Publicatie

De bijbehorende catalogus (in het Engels en Spaans) zal eind februari door het museum Reina Sofía worden gepubliceerd en bevat essays van Christa Blümlingern, Boris Buden, Chus Martínez, Gerald Raunig en Dieter Roelstraete.

Deimantas Narkevičius, *The Head*, 2007, film still

Van Abbemuseum

Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden

di - zo 11.00 - 17.00

do 11.00 - 21.00

(gesloten op carnavalsdinsdag 24 februari)

Toegang

volwassenen €8,50

> 15 personen, 65 plussers €6

studenten / CJP-houders €4

donderdagavond van 17.00-21.00 vrije toegang (t/m 31/10/09)

Kijk voor meer informatie op
www.vanabbemuseum.nl

Redactie

Voor meer informatie en afbeeldingen:
www.vanabbemuseum.nl/pers

Of neem contact op met:

Nicole de Boer, perswoordvoerder

tel: +31 (0)40 238 10 19

mobiel: +31 (0)6 1299 5794

e: n.de.boer@vanabbemuseum.nl

Ralph Kits, pers & tekst

tel: +31 (0)40 238 10 16

mobiel +31 (0)6 1190 3854

e: r.kits@vanabbemuseum.nl

